

Overgang fra stærkstrømsbekendtgørelsen til DS/EN 50110, hvad betyder det for dig?

- **Husk at anvende gældende driftsbekendtgørelse nr. 1608, som har afløst SB 5.**

Den fortæller bl.a. hvordan måling og jording udføres på højspændingsanlæg, samt hvordan spændingsløst arbejde udføres på både HSP og LSP anlæg. Denne bekendtgørelse trådte i kraft 01-01-2018.

5 punkts reglen, (de 5 sikkerhedsregler):

For at sikre den elektriske installation eller anlæg er uden spænding og sikret i den periode, som det pågældende arbejde varer, så kræver standarden, at man bruger 5 punkts reglen, også kaldet de 5 sikkerhedsregler. Herved sikrer man sig, at anlægget er udkoblet og beskyttet, således man kan arbejde på installationen eller anlægget og definere det som spændingsløst arbejde.

De fem punkter:

1. Fuldstændig afbrydelse
2. Sikring mod genindkobling
3. Kontrol af spændingsløs tilstand
4. Etablering af jording og kortslutning
5. Etablering af beskyttelse mod nærliggende spændingsførende dele

Spændingstester:

Generelt om måleinstrumenter, så skal der efter standardens afsnit 5.3.1.2 anvendes egnede og sikre måleinstrumenter. Disse instrumenter skal kontrolleres før brug og om nødvendigt efter brug. Værktøj, udstyr og måleinstrumenter skal anvendes i overensstemmelse med producentens eller leverandørens anvisninger og vejledning. De skal være vedligeholdt i en stand, der gør dem egnede til formålet og de skal anvendes korrekt.

Når man anvender en spændingstester til at kontrollere for spændingsløs tilstand, så skal den i henhold standardens afsnit 6.2.4.1 overholde de krav, der er i standarden 61243-1. Det betyder, at man mindst én gang årligt skal udføre en funktionstest, hvor man sikrer sig, at spændingstesteren indikerer spænding tilstede, når den holdes på en spændingsførende anlægsdel, samt at den ikke er synligt skadet og selvtestfunktionen virker. Denne test kan udføres af brugeren.

Hvert 6. år kræves der derimod, at man får sin spændingstester kontrolleret efter kravene i normen 61243-1. Dette indebærer en lang række tests, hvor man sikrer sig, at spændingstesteren er i en tilstand, der gør den egnet til måling på spændingsførende anlæg. Den testes bl.a. for at tændspændingen er i orden, den skilles ad og kontrolleres om hele målekredsen er komplet og ok, lyd og lys giver testes, batteriet skiftes og den udsættes for en stresstest, hvor man måler om grænsen for tilladt krybestrøm overholdes på de isolerende dele og om der evt. sker overslag.

Kortslutnings –og arbejdsjording:

For at sikre arbejdsstedet under arbejdets udførelse, skal alle højspændings –og visse lavspændingsinstallationer jordes og kortsluttes ifølge standardens afsnit 6.2.5.1. Desuden skal udstyr til jording og kortslutning være synlige fra arbejdsstedet eller placeres så tæt på som muligt.

Kortslutnings- og arbejdsjording - forsat:

Udstyr til jording og kortslutning skal overholde standarden EN 61219 eller EN 61230

I alle tilfælde skal man sikre sig, at det anvendte jordings- og kortslutningsudstyr er egnet til det aktuelle fejlniveau, som kan opstå, hvor udstyret anvendes. Man skal derfor være opmærksom på, at udstyret skal dimensioneres korrekt til det kortslutningsniveau som kan forekomme, på det pågældende arbejdssted.

Arbejdsmetoder:

Arbejdsmetoder er delt op i følgende 3 kategorier:

- Spændingsløst arbejde
- Arbejde under spænding
- Arbejde i nærheden af spændingsførende dele

Under hvert af disse punkter, beskriver standarden, hvordan de forskellige arbejdsmetoder praktiseres og anvendes. Det er vigtig også at bemærke de tre arbejdsmetoder dækker både højspændings -og lavspændingsinstallationer og anlæg.

Lysbuebeskyttelse:

For at sikre personale mod personskade, så skal personer efter standardens afsnit 4.2 bære beklædning, der er egnet til de forhold de arbejder under. Dette kan omfatte tætsiddende beklædning eller supplerende personlige værnemidler (Personal Protective Equipment, PPE).

Standardens afsnit 5.3.1.3 fortæller ligeledes, at personer som har risiko for at komme i kontakt med uisolerede spændingsførende dele i forbindelse med måleopgaver, skal anvende personlige værnemidler og træffe forholdsregler mod elektrisk stød og virkninger af kortslutning og lysbue.

Under afsnit B.6 beskriver standarden forholdene omkring lysbuefare. Lysbuer forekommer sjældent, men udretter stor skade, når først de optræder. Derfor kræves der pålidelig beskyttelse, da man ikke kan udelukke forekomsten af en lysbue.

Uddannelse og kvalifikationer:

Begreberne LAUS og AUS udgår. I stedet skal man have et live working certificate, som dækker bredt over de kvalifikationer, der kræves til hvert enkelt job. Det betyder, at uddannelse og træning skal tilpasses det eller de jobs, som den pågældende person skal udføre og når man så får udstedt sit live working certificate, så skal certificate angive det niveau den pågældende person er uddannet til.

Dette live working certificate skal vedligeholdes ved, at personen arbejder med opgaverne i praksis eller ved fornyet uddannelse eller repetitionskursus.

Gyldigheden bør fastsættes efter behov, men det anbefales, at certifikater gennemgås en gang årligt.

Ønskes noget uddybet eller har du spørgsmål, kontakt os venligst for yderligere information.